

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

Інститут безпеки

Кафедра національної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту безпеки

С.О. Лисенко

" 1 " серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки

Протокол №1 від 1 серпня 2024 р.

Заст.зав. кафедри

В.В. Ровний

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ
БЕЗПЕКИ ТА ВЕДЕННЯ ВІЙНИ»**

спеціальності: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітнього рівня магістр

освітньої програми: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Підюков Петро Павлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

 П. П. Підюков

Викладач:

Підюков Петро Павлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

 П. П. Підюков

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри національної безпеки

(протокол № 1 від "1" серпня 2024 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту безпеки

(протокол № 1 від "8" серпня 2024 р.)

Заст.зав. кафедри

(підпис)

В.В. Повилис
(П.І.Б.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

____.____.____ р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

В.В. Бєрвєцький
(П.І.Б.)

Робочу програму перевірено

____.____.____ р.

(підпис)

В.В. Бєрвєцький
(П.І.Б.)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), "   " 20__ р., протокол №__
(підпис) (П.І.Б.)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), "   " 20__ р., протокол №__
(підпис) (П.І.Б.)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), "   " 20__ р., протокол №__
(підпис) (П.І.Б.)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), "   " 20__ р., протокол №__
(підпис) (П.І.Б.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна, денно-дистанційна форми навчання	Заочна
Правові основи регулювання міжнародної безпеки та ведення війни		
Курс	2	
Семестр	4	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	30	
Модульний контроль		
Семестровий контроль		
Самостійна робота	60	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Статус дисципліни: обов'язкова

3. Мета та завдання дисципліни. Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань про правові механізми забезпечення міжнародної безпеки та регулювання збройних конфліктів, розвиток здатності орієнтуватися в міжнародних договорах і нормах гуманітарного права, а також вмінь правомірно оцінювати дії суб'єктів міжнародних відносин у сфері безпеки та війни відповідно до вимог міжнародного права. Завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення з основними джерелами міжнародного права у сфері безпеки та збройних конфліктів; вивчення системи колективної безпеки та діяльності ООН, ОБСЄ, НАТО у підтриманні миру; засвоєння принципів і норм міжнародного гуманітарного права та права збройних конфліктів; аналіз Женевських конвенцій, Гаазьких правил та інших ключових міжнародних актів; формування навичок правової кваліфікації дій сторін у збройних конфліктах; ознайомлення з процедурами міжнародного правосуддя щодо воєнних злочинів; розвиток здатності до критичного мислення щодо правового регулювання сучасних загроз миру й безпеки.

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки.

Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку

міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО.

Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування.

Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності.

Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони.

Здатність організовувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків.

Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки.

Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності.

Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.

Розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.

Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан безпекового середовища.

Забезпечувати дотримання принципу гендерної рівності під час здійснення професійної діяльності.

Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці.

Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності).

Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності.

Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення

досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки.

Організовувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності.

Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів.

Здатність застосовувати набуті сучасні знання в галузі національної безпеки для збору, систематизації і аналізу отриманої з публічних джерел інформації стосовно загроз безпеці.

Демонструвати та застосовувати навички управління суб'єктами національної безпеки та їх структурними підрозділами.

5. Структура навчальної дисципліни

№	Курс 1 Семестр 1 Всього годин у семестрі 90 Теми	Кількість годин, з них:					Примітка
		лекції	семінарські заняття	практ. лаб. зан. (ПЗ, ЛЗ)	інд.конс. роб. (ІКС)	сам.рою. студ. (СРС)	
	Модуль 1. Міжнародне право у сфері безпеки: загальні засади						
1.	Міжнародна безпека як правова категорія: поняття, джерела, суб'єкти	2	2			6	СР
2.	Принципи непорушності кордонів, незастосування сили та суверенітету	2	2			6	СР
3.	Система колективної безпеки: діяльність ООН, ОБСЄ, НАТО в міжнародному праві	2	2			6	СР
	Модуль 2. Міжнародно-правове регулювання ведення війни						
4	Джерела права збройних конфліктів: Женевські конвенції, Гаазькі правила	2	2			6	СР
5	Комбатанти, цивільні особи,	2	2			6	СР

	військовополонені: правовий статус і захист						
6	Засоби і методи ведення війни: заборонені види зброї та обмеження	2	2			6	СР
	Модуль 3. Відповідальність за Порушення міжнародного гуманітарного права						
7	Міжнародні воєнні злочини та відповідальність за їх вчинення	2	2			6	СР
8	Міжнародні судові інституції: МКС, Міжнародний трибунал для колишньої Югославії, Руанди	2	2			6	СР
9	Захист прав людини під час війни: практика ЄСПЛ та ООН	2	2			6	

Тематичний план для денної форми навчання

Форми контролю:

- усне опитування - У;
- контрольні роботи - КР;
- перевірка конспектів - ПК;
- перевірка завдань для самостійної роботи - СР;
- тестування - Т;
- колоквіум - К;
- інші:
- реферат.

6. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Модуль 1. Міжнародне право у сфері безпеки: загальні засади

Тема 1. Міжнародна безпека як правова категорія: поняття, джерела, суб'єкти

1. Теоретико-правове осмислення міжнародної безпеки: еволюція поняття та сучасне трактування в міжнародному праві.
2. Джерела міжнародного права у сфері безпеки: Статут ООН, договори, конвенції, резолюції міжнародних організацій.

3. Суб'єкти міжнародної безпеки: держави, міжнародні організації, коаліції, недержавні актори та їхня правосуб'єктність.

Література: [4; 5; 11]

Тема 2. Принципи непорушності кордонів, незастосування сили та суверенітету

1. Міжнародно-правові засади принципу непорушності кордонів: нормативне закріплення, історичний контекст і сучасна практика.
2. Принцип незастосування сили у міжнародних відносинах: джерела права, межі допустимого захисту та колективна безпека.
3. Суверенітет держав як основа міжнародного правопорядку: зміст, обмеження та виклики в умовах глобальних загроз.

Література: [2; 7; 11]

Тема 3. Система колективної безпеки: діяльність ООН, ОБСЄ, НАТО в міжнародному праві

1. Правові основи діяльності ООН у сфері підтримання міжнародного миру та безпеки: Рада Безпеки, механізми санкцій і миротворчі операції.
2. ОБСЄ як регіональний інститут безпеки: мандат, правова природа та інструменти запобігання конфліктам.
3. НАТО і колективна оборона: стаття 5 Вашингтонського договору, правовий статус операцій Альянсу та співпраця з партнерами.

Література: [3; 7; 10]

Модуль 2. Міжнародно-правове регулювання ведення війни

Тема 4. Джерела права збройних конфліктів: Женевські конвенції, Гаазькі правила

1. Історичний розвиток і правове значення Гаазьких конвенцій 1899 і 1907 років у формуванні звичаєвих норм ведення війни.
2. Женевські конвенції 1949 року та їхні додаткові протоколи як фундамент сучасного міжнародного гуманітарного права.
3. Співвідношення Гаазького і Женевського права: сфери регулювання, принципи, норми та їх імплементація в національні правопорядки.

Література: [2; 8; 13]

Тема 5. Комбатанти, цивільні особи, військовополонені: правовий статус і захист

1. Комбатанти в міжнародному гуманітарному праві: критерії визнання, права та обов'язки, захист згідно з Женевськими конвенціями.
2. Цивільні особи в умовах збройного конфлікту: правовий статус, гарантії захисту та заборона нападів відповідно до норм міжнародного права.

3. Військовополонені: класифікація, умови утримання та гуманітарний захист за Третьою Женевською конвенцією 1949 року.

Література: [5; 10; 14]

Тема 6. Засоби і методи ведення війни: заборонені види зброї та обмеження

1. Міжнародно-правові обмеження на методи ведення війни: принципи розрізнення, пропорційності та заборона надмірного страждання.
2. Заборонені види зброї: хімічна, біологічна, касетна, запалювальна, лазерна зброя та відповідні міжнародні договори.
3. Контроль за дотриманням заборон: роль ООН, Женевських та Гаазьких документів, Міжнародного кримінального суду та моніторингових механізмів.

Література: [1; 10; 15]

Модуль 3. Відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права

Тема 7. Міжнародні воєнні злочини та відповідальність за їх вчинення

1. Поняття та класифікація міжнародних воєнних злочинів: агресія, воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид.
2. Міжнародно-правові акти щодо відповідальності за воєнні злочини: Римський статут, Женевські конвенції, рішення міжнародних трибуналів.
3. Механізми притягнення до відповідальності: діяльність Міжнародного кримінального суду, спеціальних трибуналів і національних судів.

Література: [7; 9; 4]

Тема 8. Міжнародні судові інституції: МКС, Міжнародний трибунал для колишньої Югославії, Руанди

1. Міжнародний кримінальний суд (МКС): засади юрисдикції, структура, повноваження та роль у притягненні до відповідальності за найтяжчі міжнародні злочини.
2. Міжнародний кримінальний трибунал для колишньої Югославії (ICTY): історія створення, правова база, основні справи та внесок у розвиток міжнародного кримінального права.
3. Міжнародний кримінальний трибунал для Руанди (ICTR): особливості юрисдикції, криміналізація геноциду та прецеденти у встановленні індивідуальної відповідальності.

Література: [8; 12; 3]

Тема 9. Захист прав людини під час війни: практика ЄСПЛ та ООН

1. Роль Європейського суду з прав людини у захисті прав людини в умовах збройних конфліктів: юриспруденція та принципи застосування Конвенції.

2. Мандат і діяльність ООН у сфері захисту прав людини під час війни: Рада з прав людини, миротворчі місії та спеціальні доповідачі.
3. Виклики та перспективи вдосконалення міжнародних механізмів захисту прав людини в умовах збройних конфліктів

Література: [4; 13; 8]

7. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-сть балів за одиницею	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		к-сть одиниць	макс. к-сть одиниць	к-сть одиниць	макс. к-сть одиниць	к-сть одиниць	макс. к-сть одиниць
Відвідування лекцій	2	3	6	2	4	2	4
Відвідування сем. занять	2	4	8	3	6	3	6
Робота на сем. занятті	5	4	20	3	15	3	15
Виконання завд. для сам. роботи	4	6	24	4	16	4	16
Виконання модульної роботи	20	1	20	1	20	1	20
Виконання ІНДЗ	50	-		-		-	
Разом			78		61		61
Максимальна кількість балів:							200
200:100=2. Студент набрав Х балів; розрахунок: Х:2=загальна к-сть балів.							100

7.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

1. Визначте поняття міжнародної безпеки з позиції міжнародного права.
2. Проаналізуйте основні джерела міжнародного права у сфері безпеки.

3. Охарактеризуйте принципи Статуту ООН, що регулюють використання сили.
4. Поясніть роль Ради Безпеки ООН у підтриманні миру і безпеки.
5. Проаналізуйте юридичні основи застосування миротворчих операцій ООН.
6. Опишіть структуру і повноваження Міжнародного кримінального суду.
7. Проаналізуйте поняття агресії у міжнародному праві.
8. Охарактеризуйте класифікацію збройних конфліктів у міжнародному гуманітарному праві.
9. Поясніть правовий статус комбатантів згідно з Женевськими конвенціями.
10. Проаналізуйте юридичні засади захисту цивільного населення під час війни.
11. Розгляньте поняття військовополонених та їхній правовий статус.
12. Проаналізуйте обмеження щодо застосування забороненої зброї у міжнародних договорах.
13. Опишіть міжнародно-правові механізми відповідальності за воєнні злочини.
14. Дослідіть роль Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії.
15. Охарактеризуйте правові засади діяльності Міжнародного трибуналу для Руанди.
16. Проаналізуйте поняття суверенітету в контексті міжнародної безпеки.
17. Охарактеризуйте принципи непорушності кордонів і незастосування сили.
18. Розгляньте правові аспекти застосування санкцій Радою Безпеки ООН.
19. Проаналізуйте поняття колективної безпеки та її інституційні механізми.
20. Опишіть функції ОБСЄ у сфері регіональної безпеки.
21. Проаналізуйте роль НАТО у сучасній системі колективної безпеки.
22. Охарактеризуйте правові обмеження на ведення військових дій згідно з міжнародним правом.
23. Поясніть принципи розрізнення та пропорційності у застосуванні сили.
24. Проаналізуйте юридичні аспекти заборони застосування хімічної зброї.
25. Охарактеризуйте міжнародно-правові норми щодо біологічної зброї.
26. Розгляньте роль ООН у контролі за дотриманням заборонених видів зброї.
27. Проаналізуйте особливості правового статусу приватних військових компаній.
28. Опишіть основні проблеми регулювання кібервійни в міжнародному праві.
29. Розгляньте правові засади реагування на тероризм у міжнародній системі безпеки.
30. Проаналізуйте юридичні засади захисту прав людини під час війни.
31. Опишіть практику Європейського суду з прав людини щодо воєнних конфліктів.
32. Проаналізуйте діяльність ООН у сфері захисту прав людини під час збройних конфліктів.
33. Розгляньте міжнародні документи, що регулюють права біженців під час війни.
34. Опишіть правові аспекти гуманітарної допомоги в умовах збройних конфліктів.
35. Проаналізуйте механізми припинення вогню та врегулювання конфліктів у міжнародному праві.
36. Охарактеризуйте міжнародні угоди про нерозповсюдження ядерної зброї.
37. Проаналізуйте роль МАГАТЕ у забезпеченні ядерної безпеки.
38. Опишіть юридичні механізми контролю за озброєннями.
39. Розгляньте міжнародні підходи до боротьби з торгівлею зброєю.
40. Проаналізуйте правові основи дій у разі порушення режиму припинення вогню.

41. Охарактеризуйте правові засади застосування примусових заходів у міжнародних конфліктах.
42. Проаналізуйте роль Резолюцій Ради Безпеки ООН у регулюванні військових конфліктів.
43. Розгляньте поняття і правовий статус агресії у міжнародному кримінальному праві.
44. Проаналізуйте міжнародні стандарти відповідальності за злочини проти людяності.
45. Опишіть механізми міжнародного співробітництва у боротьбі з воєнними злочинами.
46. Розгляньте юридичні проблеми притягнення до відповідальності командирів за злочини підлеглих.
47. Проаналізуйте правовий статус миротворців у міжнародному праві.
48. Опишіть юридичні аспекти використання безпілотних літальних апаратів у війні.
49. Проаналізуйте особливості міжнародного гуманітарного права у збройних конфліктах нового покоління.
50. Розгляньте юридичні підходи до запобігання геноциду та етнічним чисткам.
51. Проаналізуйте роль міжнародних організацій у захисті культурної спадщини під час війни.
52. Охарактеризуйте вплив глобалізації на міжнародне право безпеки.
53. Розгляньте проблеми імплементації міжнародних норм безпеки у національні законодавства.
54. Опишіть юридичні механізми забезпечення інформаційної безпеки у війні.
55. Проаналізуйте міжнародні підходи до регулювання дій приватних військових формувань.
56. Розгляньте питання відповідальності за порушення правил ведення війни в кіберпросторі.
57. Проаналізуйте юридичні аспекти застосування санкцій як інструменту міжнародної безпеки.
58. Охарактеризуйте роль міжнародного співробітництва у боротьбі з тероризмом.
59. Опишіть правові засади підтримки стабільності в постконфліктних регіонах.
60. Проаналізуйте перспективи розвитку міжнародного права безпеки у XXI столітті.

7.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 60 запитань. Максимальна кількість балів - 10 балів.

7.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік

7.4. Орієнтований перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Визначення міжнародної безпеки як правової категорії.
2. Основні джерела міжнародного права, що регулюють безпеку і ведення війни.

3. Статут ООН: ключові положення, що регулюють застосування сили.
4. Роль Ради Безпеки ООН у забезпеченні міжнародного миру і безпеки.
5. Правові основи проведення миротворчих операцій ООН.
6. Поняття агресії в міжнародному праві та механізми її припинення.
7. Класифікація збройних конфліктів у міжнародному гуманітарному праві.
8. Правовий статус комбатантів згідно з Женевськими конвенціями.
9. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів.
10. Поняття та правовий статус військовополонених.
11. Заборонені види зброї та їх регулювання в міжнародному праві.
12. Міжнародна відповідальність за воєнні злочини.
13. Структура та функції Міжнародного кримінального суду.
14. Міжнародні трибунали для колишньої Югославії і Руанди: правові особливості.
15. Принципи суверенітету та непорушності кордонів у міжнародному праві.
16. Правові обмеження застосування сили в міжнародних відносинах.
17. Колективна безпека: юридичні засади та інституції.
18. Роль ОБСЄ у сфері регіональної безпеки.
19. Значення НАТО у сучасній системі колективної безпеки.
20. Принципи пропорційності і розрізнення в застосуванні сили.
21. Правове регулювання застосування хімічної зброї.
22. Заборона біологічної зброї в міжнародних документах.
23. Юридичний статус приватних військових компаній.
24. Міжнародне право і кібербезпека: виклики та перспективи.
25. Правове регулювання боротьби з міжнародним тероризмом.
26. Захист прав людини під час збройних конфліктів.
27. Практика Європейського суду з прав людини щодо воєнних конфліктів.
28. Роль ООН у захисті прав людини в умовах війни.
29. Права біженців у міжнародному гуманітарному праві.
30. Правові аспекти гуманітарної допомоги під час збройних конфліктів.
31. Механізми припинення вогню в міжнародних конфліктах.
32. Угоди про нерозповсюдження ядерної зброї та їх значення.
33. Роль МАГАТЕ у забезпеченні ядерної безпеки.
34. Контроль за озброєннями: міжнародні договори і практики.
35. Протидія незаконній торгівлі зброєю.
36. Правове регулювання застосування санкцій Ради Безпеки ООН.
37. Юридичні засади примусових заходів у міжнародних конфліктах.
38. Резолюції Ради Безпеки ООН: юридична сила і практика застосування.
39. Міжнародне кримінальне право: поняття та особливості відповідальності.
40. Воєнні злочини і злочини проти людяності: юридична характеристика.
41. Міжнародне співробітництво у розслідуванні та притягненні до відповідальності.
42. Проблеми відповідальності військових командирів.
43. Правовий статус миротворців в міжнародному праві.
44. Використання безпілотних літальних апаратів і їх регулювання.
45. Міжнародне гуманітарне право в умовах гібридних конфліктів.
46. Правові механізми запобігання геноциду та етнічним чисткам.
47. Захист культурної спадщини під час війни: міжнародно-правові аспекти.

48. Вплив глобалізації на міжнародне право безпеки.
49. Імплементация міжнародних норм безпеки у національне законодавство.
50. Правове регулювання інформаційної безпеки у військових конфліктах.
51. Проблеми регулювання приватних військових формувань у міжнародному праві.
52. Відповідальність за порушення правил ведення війни в кіберпросторі.
53. Міжнародні санкції як інструмент забезпечення безпеки.
54. Співробітництво у боротьбі з міжнародним тероризмом: правові аспекти.
55. Підтримка стабільності в постконфліктних регіонах: міжнародно-правові механізми.
56. Розвиток міжнародного права безпеки у XXI столітті: виклики та тенденції.
57. Правові проблеми ведення війни в умовах новітніх технологій.
58. Захист навколишнього середовища під час збройних конфліктів.
59. Роль міжнародного права у врегулюванні конфліктів на морі.
60. Перспективи реформування міжнародної системи безпеки.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
68-74	D	3 (задовільно)
60-67	E	
35-59	FX	2 (незадовільно)
1-34	F	

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Грицун, О. О. (2014). Регулювання питань міжнародної інформаційної безпеки в межах міжнародних організацій. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки, (4 (1)), 172-180.
2. Червякова, О. В. (2020). Відповідальність за воєнні злочини: механізми та процеси відновлення суверенітету та безпеки України. Форум права, 61(2), 150-162.
3. СКУТЕЛЬНИК, О. (2024). Регулювання міжнародно-правового статусу журналістів під час війни. Інформація і право, (1 (48)), 203-209.
4. Андрощук, Г. О., & Копил, Я. В. (2023, August). ВИНЯТКИ З МІРКУВАНЬ БЕЗПЕКИ У ПАТЕНТНОМУ ПРАВІ: МІЖНАРОДНО- ПРАВОВЕ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ. In The 12 th International scientific and practical conference “Scientific progress: innovations, achievements and prospects”(August 21-23, 2023) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2023. 254 p. (p. 227).
5. Меликов, Р. Г. (2023). Застосування автономних систем озброєння під час російсько-української війни: нові виклики міжнародному гуманітарному праву. Юридичний науковий електронний журнал, 1, 619-622.

6. Буглай, Н. (2016). Зовнішня політика Польщі після вступу до НАТО.
7. Затинайко, О., Павленко, В., & Крикун, П. (2023). Основні положення нової Стратегічної концепції НАТО–2022, наслідки для України. Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень НУОУ імені Івана Черняхівського, 20-24.
8. Яковюк, І. В., & Трагнюк, А. Р. (2017). Проблеми забезпечення безпеки України в контексті політики НАТО щодо Російської Федерації. *Theory and practice of jurisprudence*, 2(12), 18-18..
9. Інформаційна безпека організації як фактор посилення бренду роботодавця [Електронний ресурс] Л. В. Мазник, О. І. Драган Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 39-44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kecsj_2023_1_7
10. Безпека інформаційних систем організацій [Електронний ресурс] / Я. Пахольчук, А. Митко // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2017. № 1. С. 89-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvckrc_2017_1_11
11. Корііка, М. V. (2020). Модернізація політики міжнародних організацій у сфері інформаційної безпеки. *Політичне життя*, (1), 102-109.
12. Котик, Ю. В., & Анісов, А. О. (2021). Місце НАТО в зовнішньополітичній стратегії України.
13. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року.
14. Карапозюк, А. (2023, 6 лютого). Роль Ради Безпеки ООН у підтримці міжнародного миру та безпеки в сучасному світі та оцінка її ефективності на прикладі України. Центр безпекових досліджень "СЕНСС". <https://censs.org/rol-rady-bezpeky-oon-u-pidtrymtsi-mizhnarodnoho-myru-ta-bezpeky-v-suchasnomu-sviti-ta-otsinka-yiyi-efektyvnosti-na-prykladi-ukrayiny/>
15. Ківалова, Т. С., & Чернявський, М. В. (2024). Становлення поняття міжнародної безпеки в міжнародному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*, (1), 680-683. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/162>